

І. СЕКЦІЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК

ПІДСЕКЦІЯ ПЕДАГОГІКИ

ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ: СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗМІН

В.Зубко (проректор з навчальної роботи НаУКМА)

1. Система вищої освіти України налічує сьогодні близько тисячі навчальних закладів, у яких навчається понад 1,5 мільйона студентів. За чисельністю населення з вищою освітою на 10 000 зайнятого населення Україна випереджає такі розвинені країни, як Великобританія, Німеччина, Франція.

Але темпи дальшого покращення цього показника нині в неї чи не найнижчі в Європі. Вища школа може прийняти лише 35 % випускників загальноосвітніх шкіл. Існують великі диспропорції в обсягах підготовки фахівців певних профілів. Все це, а передусім зміст і якість навчання ще не задовольняють потреб ні людей, ні суспільства. Докорінних змін освітньої діяльності вимагають розбудова молоді держави, духовне відродження народу, різкий поворот економіки до ринкових відносин, а також позасистемні чинники.

2. Тому освіта визнана пріоритетною сферою розвитку суспільства. В країні триває напружена, хоча й спорадична робота по її реформуванню. Зміст її переорієнтовується на органічний зв'язок з національною культурою, історією, традиціями, утвердженням української держави. Переглянуто структуру вищої освіти. Віднині вона будується за ступеневою системою. Перелік вищих навчальних закладів доповнено технікумами, коледжами, галузевими університетами. Введено 4 рівні їх акредитації та нові освітньо-кваліфікаційні ступені - молод

ший спеціаліст, бакалавр, магістр. Навчання здійснюється за освітньо-професійними та освітньо-науковими програмами. Іде бурхливий процес "університетизації" вищої школи. Оскільки держава не може поки що й наполовину задовольнити попит на вищу освіту, все більше з'являється недержавних вищих навчальних закладів. Активно розвивається співробітництво з зарубіжною вищою школою.

3. Пошук нової моделі вищої освіти в Україні й надалі носитиме специфічний характер, але в стратегічному плані він повинен бути тісно пов'язаний з магістральними шляхами її розвитку у світі, а саме: полегшенням доступу до вищої освіти, розширенням її масштабів, створення умов для безперервного навчання; переходом до багаторівневої підготовки; урізноманітненням у цілісній системі; посиленням фундаменталізації, гуманізації, інформатизації та індивідуалізації навчання; органічного поєднання освіти і науки; демократизацією управління, забезпеченням реальної автономії навчальних закладів та створенням умов для викладацької творчості; інтеграцією в світовий освітній простір; розширенням навчання студентів за кордоном та іноземних студентів у вітчизняних закладах тощо.

ХУДОЖНІЙ ПЕРЕКЛАД І ПОЛІТИЧНА КОН'ЮНКТУРА

В. Житник (кафедра української мови НаУКМА)

Характерною особливістю тоталітаризму в сфері ідеології є створення вербальної замкнутої самодостатньої системи життєвих цінностей, якій апріорно підпорядкована об'єктивна жива реальність. Усе, що в ці офіційно прийняті параметри не вкладалося, підлягало або зміні, або усуненню, або осуду. Найбільш наочно і популярно це демонструє кінематограф. Кілометри вирізаної плівки, вигадані назви, під якими зарубіжні фільми демонструвалися в радянському кінопрокаті, свідчать про намагання підтягти до встановлених естетично-моральних норм твори, досить від них далекі.

Подібні тенденції панували й у перекладній літературі, причому від довільних текстових змін і скорочень не були